

og for sig ikke Hovedformaalet med Straffen, og det er noget, som ifølge Straffesystemet forbyder sig af sig selv; det forbyder sig, allerede fordi der er en meget stor Mængde Haandværksfag, som slet ikke kunne udøves, hvor Fangerne sidde i Enkeltcelle, og det er jo det, de skulle paa Vridsløselille. Men selv om nogle Haandværksfag, f. Eks. Skomageri og maaske delvis Skrædderi, kunde udføres i Enkeltcelle, er der en anden Grund, som forbyder, at dette lader sig gøre, nemlig den, at de allerfleste af dem, der sidde i Vridsløselille, sidde der i en saa kort Tid, at de ikke ville kunne oplæres i et saadan Haandværk i den Tid. Vi vide alle sammen, hvor lang Tid det tager for et ungt Menneske at blive oplært i et eller andet Haandværk, og det kan slet ikke lade sig gøre i de 6 eller 12 eller 18 Maaneder, hvori Folk sidde paa Vridsløselille. Denne Omstændighed indskrænker ogsaa i høj Grad, hvad der kan læres paa Vridsløselille. Og selv om der nu er Tale om et Menneske som det omtalte, der skal sidde der i en ret betydelig Række af Aar, og selv om der er enkelte andre, der ligeledes skulle sidde der i en lang Tid, vil dog Antallet af disse være saa ringe, at det vil være umuligt at holde det fornødne Antal af sagkyndige Lærere til at oplære dem i disse forskellige Haandværksfag. Af disse Grunde er man nødt til at gaa til lettere Beskæftigelser, som enhver kan lære i Løbet af kort Tid, og derfor har Kurvefletning været anvendt og anvendes fremdeles. Jeg ved ganske vist, at der har været anket derover fra Kurvemagernes Side. Men jeg skal ikke komme dybere ind derpaa, jeg tror, det hele er ordnet paa en saadan Maade, saa der ikke kan være nogen virkelig Grund til Klage. Naar det ærede Medlem nu siger, at man kunde beskæftige dem med at forfærdige Ting, der skulde bruges i Statens eller Anstaltens Tjeneste, og henviste til, at Anstalterne købte Klæder i Tyskland til at ekvipere Fangerne med, saa vil jeg dertil sige, at det kan ikke være rigtigt, thi Fangerne blive ikke ekviperede af Straffeanstalten, naar de løslades . . . (*Sabroe*: Det er Fængselselskabet.) . . . Ja, netop Fængselselskabet, det er noget ganske andet end Strafanstalten. Jeg forestaar ikke Fængselselskabet. Hvis det ærede Medlem har set Klæder derude, er det Klæder, som det paagældende Fængselselskab har anskaffet til Brug ved Fangerne Løsladelse. Men det ærede Medlem sagde her meget

stærkt, at det var dog for galt, at Staten skulde købe saadanne Ting i Tyskland, medens Fangerne selv kunde lave dem. I det hele taget, hvis det ærede Medlem vil følge mit Raad — han har gjort det før, og jeg tror, at han har staaet sig godt derved —, saa skulde mit Raad gaa ud paa det, at det ærede Medlem noget skulde moderere Anvendelsen af sin ubestridelige Tungefærdighed og ubegrænsede Ordforraad, saa vilde han opnaa, at han ikke saa ofte vakte Tingets Munterhed paa en Maade, der ikke er saa fuldt ud smigrende for ham.

Formanden: Det ærede Medlem for Københavns 2den Valgkreds (H. L. Møller) har forlangt Ordet for en kort Bemærkning. Da det er en Regel her i Tinget, at man ikke paa noget Tidspunkt nægter Ministrene Ordet, og da de Ministre, som ikke have talt i Dag, alle have forlangt Ordet, kan der ikke blive Plads for korte Bemærkninger, før Ministrene have talt.

Landbrugsministeren (Ole Hansen): Forinden jeg gaar over til at besvare de Spørgsmaal og Henvendelser, der under de foregaaende Dages Forhandling ere rettede til mig, vil jeg gerne have Lov til, for at rette en mulig Misforstaaelse, at henvende et Par Ord til det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen). Det ærede Medlem var saa opmærksom imod mig, da han forleden Dag havde Ordet, at han endogsaa helt gik op i det at bringe mig en Tak. Naar han saa paa de forskellige Forslag, som jeg havde fremsat, f. Eks. om Forhøjelsen af Bevillingen til Husmandsrejser, Forhøjelsen af Bevillingen til de korte Kursus, var det noget, som det ærede Medlem var særlig glad og tilfreds ved, og hvorfor han takkede mig meget. Han tilføjede, at han særlig vilde takke mig, fordi jeg havde taget Hensyn og vist Imødekommen overfor ham og hans Partifællers Stilling. Jeg vil sige til det ærede Medlem, at jeg ikke kan tilegne mig denne Tak. Naar jeg har stillet Forslag om en Forhøjelse af Bevillingen til Husmandsrejserne, saa har jeg gjort det, fordi jeg fandt, at der var Trang dertil. Det er min Opfattelse, at der gennem disse Bevillinger i Aarenes Løb er gjort ikke saa ganske lidt af Betydning til Fremhjælp af større og bedre Oplysning blandt Husmændene og særlig for de mindre Jordbrugere. Nu viser det sig, at Trangen